

PERIODICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

MANEL FUXÁ.

Figura en primera linea
 entre 'ls millors escultors,
 per son nervi en la factura
 y sos delicats primors.

Los que admiran la bellesa
 saben bè prou lo qu' ell val:
 la vritat es lo sèu lema,
 la gloria es lo sèu ideal.

LO NOU ARCALDE.

Any nou... arcalde nou.

Contra lo que molts esperavan, ha sigut elegit per empunyar la vara que la lley Mellado ha arrancat de las mans de D. Francisco, lo Sr. don Félix Maciá y Bonaplata, persona per cert ben coneguda y apreciada en la nostra capital.

Contra lo que molts esperavan, havém dit, y aixís es en efecte.

Hi havia qui apostava en favor del Sr. Gassó y Martí per ser un subjecte sumament *elástich*.

No faltava qui presumís que l'únic arcalde possible era 'l nen Maluquer, precisament per ser tan criatura y tan Maluquer á la vegada.

Fins lo Sr. Lluch, tan aficionat á anguilejar, tan escurredís y tan llisquent, tenia 'l vot assegurat de tots los partidaris de l'anguila.

Y no obstant, ni 'l Sr. Lluch, ni 'l Sr. Maluquer, ni 'l Sr. Gassó han lograt lo que 's proposavan. D. Félix sortí elegit poch menos que per unanimitat. ¡Quí ho havia de creure! ¡Quí havia de imaginarse que la opinió de uns regidors precedents en part del passat Ajuntament y fills los demés de unas eleccions tan especials com las últimament celebradas, coincidís fins á tal punt ab lo desitj general de la ciutat!

¿No es cert que si l'Arcalde s'hagués hagut d'nombrar pèl vot directe dels barceloníns, entre 'ls tres ó quatre candidats á la vara, D. Félix hauria guanyat la partida?

A lo menos jo puch dirlos, que hauria contat desde luego ab l'apoyo decidit de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

No 'm recato de declararho aixís de la manera més categórica.

Conech al Sr. Maciá desde fa molt temps, y 'l considero persona molt apropósit pèl desempeñyo de un cárrech que tantas condicions exigeix: condicions de carácter, de inteligencia y fins de tracte personal.

Precisament aqueixas últimas son las que més l'abonan en las presents circumstancias.

Acabém de sortir del domini de un home vanitós, inflat, empalagós... ¡qué més podém desitjar que tenir d'arcalde á una persona natural y senzilla; en una paraula, una persona com las altras!...

Després de aquella baluerna ab patillas, tipo que hauria sigut sumament cómic, si la seva comedia no 'ns hagués sortit tan cara, ningú més apropósit que 'l Sr. Maciá y Bonaplata, al qual podran acostars'hi totas las personas que 'l necessitin, sense necessitat de ferli ceremoniosas reverencias, ni de tenir d'escoltar pacientment lo mateix solemne discurs de sempre.

Un fet basta devegadas per pintar á un home

Supósine que al Sr. Quico de Olérdola se li hagués ocorregut assistir al ball de trajos que va donar l'any passat en lo Teatro Lírich lo Círcul Artístich. No es que vaja anarhi, porque aixó de anar á un ball de trajos podia cedir en detriment de la seva gran autoritat arcaldesca; pero supósine que se li hagués ocorregut assistirhi ¿de qué s'hauria disfressat? De lo més brillant y enlluhernador que hagués pogut: d'emperador, de rey ó al menos de Shá de Persia. ¿Veritat?

Donchs D. Félix va assistirhi. ¿Y de qué anava disfressat? De Mosso carrilayre.

Encare 'm sembla que 'l veig ab sos pantalóns blaus y la seva brusa de cotó retort ab vius ver-

mells y ab la catxutxa de galó vermell, lluhin tson ayre decidit y desembrassat.

Ell, l'home que á copia de afanys, traballs y sacrificis incalculables lográ realisar la tan dificultosa empresa de portar lo ferrocarril á través del Congost y de la plana de Vich y de l'aspra conca del Ter fins al cor del Pirinéu, 's donava per honrat vestint l'uniforme del més humil dels funcionarios de aquella línea férrea, l'uniforme de Mosso d'estació.

Y deya:—Al menos vaig ab molta comoditat.

Acabo de parlar de una empresa colossal que absorbí 'ls millors anys de la vida del Sr. Maciá y Bonaplata, y més de una vegada posá en perill la seva fortuna.

¿Qué ha fet may 'l de Olérdola que puga compararse ab una empresa de tanta importancia?

Perxó mentres l'arcalde que cessa 'm fa l'efecte de una figura decorativa molt cara de mantenir, al arcalde que ara comensa, home de lluyta, de treball y de constancia, l'abona una vida activa y fructuosa, consagrada per enter á la realisació d'empresas útils y á la práctica de negocis delicats y de importancia notoria.

Tot me fa creure que aquesta vegada Barcelona haurá trobat quan menos un home que sabrá treure comptes, emprenent de dret las milloras útils que la ciutat necessita, y estudiant la millor manera de realisarlas, sense comprometre 'l seu porvenir ni dilapidar los seus interessos.

Aixó vol dir que s'haurán acabat los xeffis y 'ls tiberis escandalosos de l'administració passada; que cessará 'l favoritisme y ab ell los empleos inútils y las prebendas, que á tantas sangoneras man'enen ab la sanch de la ciutat, y que l'administració municipal empendrá nous rumbos.

Aixó sempre que 'l Sr. Maciá y Bonaplata logri imposarse.

Perque, ó molt m'enganyo, ó 'ls seus principals enemichs, han de ser molts dels que, tal vegada equivocadament, li han donat lo seu vot, pera ferlo arcalde.

Un arcalde, tal com ells l'imaginan y tal com lo necessitan, donats los seus designis, ha de ser un home que 's presti á cubrir tots los seus actes, sigan de la classe que 's vulgan; á deixarlos fer bonament tot lo que 'ls donga la real gana; á autorisar totas las sevas combinacions; que no son pocas las que poden ferse en una administració laberíntica, plena de comissions, de inspeccions y de requisits tenebrosos en la qual cada grupo y cada entitat treballan pèl seu compte.

Aquí vull veure á D. Félix.

Ja 'm sabrá dir, de aquí á un quant temps, qué li ha sigut més fácil: si realisar la construcció del ferrocarril de Sant Joan de las Abadesas, tan plena de dificultats técnicas y económicas, ó encarrilar l'administració municipal de Barcelona.

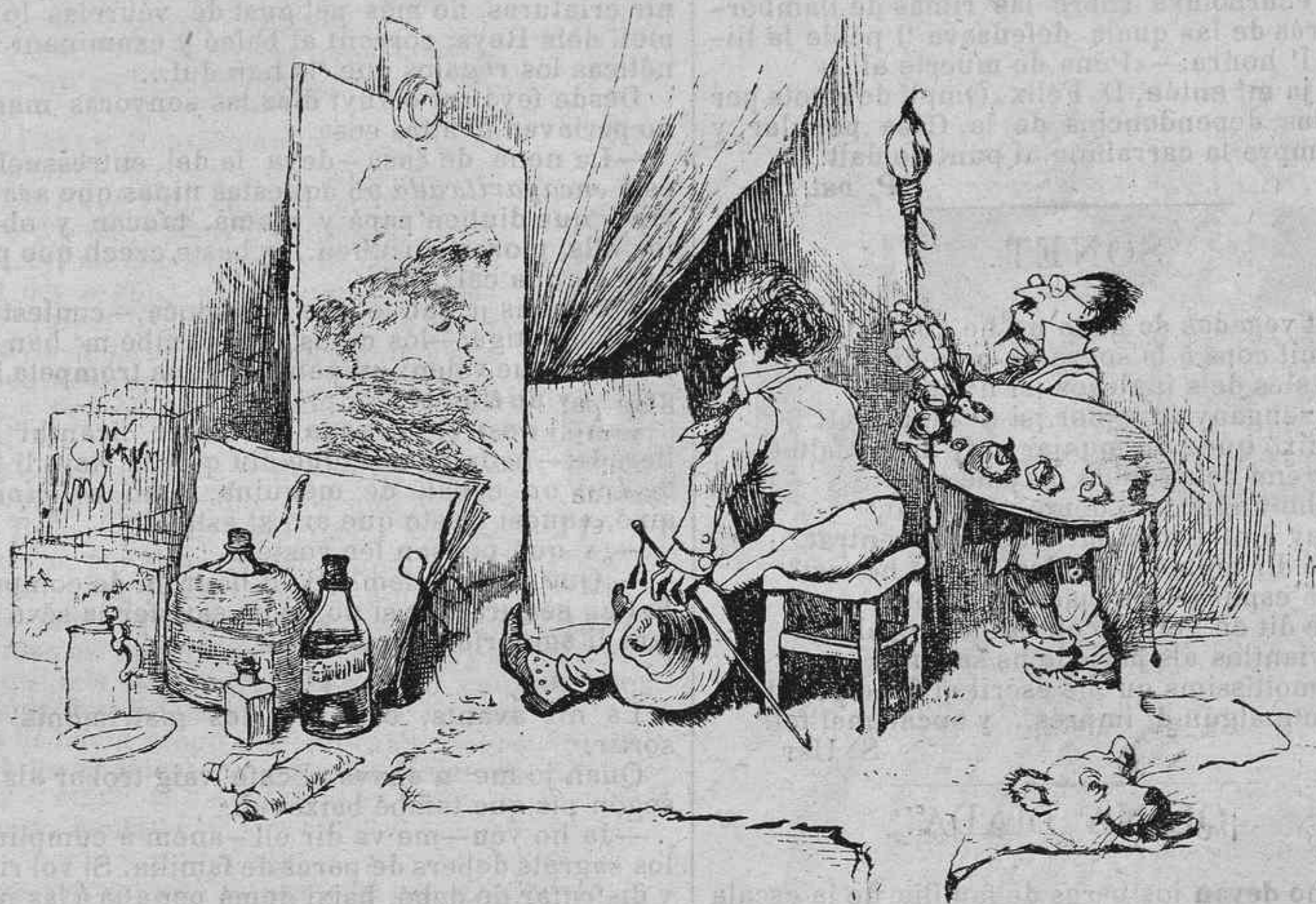
De totas maneres no perdi de vista que li han donat una vara, y si arriba 'l moment de ferla servir, no vacili. Garrotada seca á qui la mereixi, mal la vara, símbol de la seva autoritat popular, s'haja de rompre sobre las costellas dels mateixos que li han donada.

No 'ns ha donat fins ara 'l nou arcalde motiu ni per aplaudirlo, ni per censurarlo.

Tot lo que acabém de dir es l'expressió de la confiança que la seva persona 'ns inspira y del bon desitj que 'ns guía en favor de la bona gestió dels interessos municipals. Per un objecte tan laudable, conti ab nostre apoyo modest. Pero si

ARTISTAS.

—Sol, núvols, cel, boyras baixas...
 ¡psè... no está mal, no está mall!
 ¿Cóm se titula aquest quadro?
 —Un paisaje celestial.

‘l bon desitj que tenim hagués de defraudarse, llavors no cal dir que ofegaríam totas las simpáticas que sa personalitat atractiva puga inspirarnos, pera fer justicia, com sempre la fem nosaltres: justicia catalana, justicia seca.

Ja sento á algun descontent, que dirá tal volta:

—Donchs comensi á ferla desde aquest instant.

Apenas D. Félix era nombrat arcalde, prenía possessió del càrrech, pronunciant un discurs encomiéstich de l’ administració passada. No va tenir més que paraulas d’ elogi per l’ arcalde cesant. Va ensalsarlo fins á un grau inverossímil. Va venir á dir qu’ en pochos anys havia fet donar á Barcelona lo pas de un sigle, y qu’ era tan compromesa la situació del que havia de sustituirlo, qu’ ell no veyá medi d’ emularlo, sino li pres’ava l’ Ajuntament tot lo sèu apoyo y tota la sèva ajuda la Divina Providencia.

Verdaderament lo discurs del Sr. Maciá, prés en sentit literal, no podria aplaudirse; pero s’ ha de veure la intenció qu’ enclou, pera quant menos disculparlo.

Revela en primer lloch per part del orador una gran modestia, y aquesta qualitat sempre es escayent en tota persona, tant més quant més alt siga ‘l puesto que ocupa.

En segón terme es costum admesa en tots los paissos civilisats, fer lo panegírich dels difunts, y al alabar D. Félix á l’ ànima de D. Francisco, va pagar tribut á una costum caballeresca. Després de tot aquí ‘s tracta de un *bolado póstumo*, y la cosa no val pena.

Menos costan aquests holados que ‘ls que venen á ca ‘l adroguer.

Pero ‘l bon sentit del Sr. Maciá no deixarà de

aconsellarli la manera de demostrar que una cosa son los discursos laudatoris y un’ altra molt distinta ‘ls actes que ha de realisar baix la sèva immediata responsabilitat.

¿Troba que li escau cantar las glorias del sèu antecessor? Cántilas; pero al mateix temps fassa tot lo contrari de lo qu’ ell havia fet.

¿D. Francisco se ‘n anava sempre pèl costat de la fanfarria y l’ esplendor? Donchs vágissen don Félix pèl costat de la modestia y de l’ utilitat.

¿D. Francisco donava un pisolabis cada día? Donchs procuri D. Félix que s’ abarateixin las sustancias alimenticias

¿Construhía D. Francisco palacios reals? Construheixi D. Félix escolas y tenencias de arcaaldia.

¿D. Francisco feya Exposicions universals? Donchs que D. Félix fassa netejar las clavegueras

¿D. Francisco no rendía may comptes? Practiqui D. Félix lo culto de la contabilitat y comensi per fer públich l’ estat verdader y exacte del erari municipal, sens temor á que cada hú contregui la responsabilitat que li corresponga.

¿La Casa Gran, baix la direcció de D. Francisco, era una copia aumentada de ca’n Garlanda? Donchs que siga, baix la direcció de D. Félix, un modelo de previsió, de bon zel y de vigilancia.

Vigilancia sobre tot. Que no hi haja motiu perque ‘s diga en lo successiu lo que s’ ha dit fins ara. Que tots los expedients se resolgan ab promptitut y ab equitat. Que no s’ emprenga una obra sense previa subasta amplíssima. Que no ‘s parli de comissions, regalos ni propinas.

En una paraula, D. Félix: vosté que ha alcançat com jo mateix l’ época aquella de las barrica-

das, recordis de un cert rétol que 'l bon sentit popular enarbolava sobre las rimas de llambordas, detrás de las quals defensava 'l poble la llibertat y l' honra:—«Pena de muerte al...»

Vosté ja m' entén, D. Félix. Ompli de rétols per l' istil las dependencias de la Casa popular, y tinga sempre la carrabina al punt de dalt.

P. DEL O.

SONET.

Mil vegadas de gana m' he queixat,
deu mil cops á la sogra he malehit,
de pestes dels inglesos ¡si n' he dit!
de desenganys d' amor ¡si n' he plorat!

Y aixó que bon menjar may m' ha faltat,
del gremi dels solters may he sortit,
may he tingut ni 'l deute més petit,
ni may dintre mon pit l' amor ha entrat.

¿De dir tantas mentidas qué n' he tret?
vaig á esplicarho sense cap embut:
ho he dit en versos com milló he sabut,
y enviantlos als periódichs satisfet,
dels moltíssims qu' he escrit al fi he pogut
veure'n algún d' imprés... y encar mal fet!

S. Ust.

¡QUÍNA DIADA!

Aixó ho deyan los pares de familia de la escala de casa, parlant de la festa dels Reys.

EXERCICIS CORPORALS.

Ja se sab; cada mitj dia
passa dos horas gronxantse:
aixís fa la digestió...
y segueix desarrollantse.

—¡Quína diada! ¡Alló es una delicia! 'S pot tenir criaturas no més pèl gust de véurelas lo dematí dels Reys; corrent al balcó y examinant frenéticas los regalos que 'ls han dut...

Desde feya set ó vuyt días las senyoras mamás no parlavan d' altra cosa.

—La nena de casa—deya la del entressuelo—está *encaparitxada* ab aquestas ninas que ara còrran que diuhen papá y mamá, taucan y obran los ulls, ploran y riuhén... y hasta crech que prenen a'guna caixalada.

—Donchs ja sab lo que li pertoca,—contestava la de la botiga;—los mèus nens també m' han explicat lo que volen: un pandero, una trompeta ben grossa y un timbal.

—¡Y 'l nostre!—deya la del tercer. ficanthe cullerada;—nada menos que diu que 'ls Reys li han de dur un caball de máquina, ó un *volicipio*... aixó, aquest trasto que ara s' estila.

—¿Y qué pensan fer vostés?

—¡Qué vol que fem! ¡B li haurém de comprar! Estich segura que si no podia satisfacer la seva fatera li agafaria alguna cosa.

La nit avants, casi tots los matrimonis van sortir.

Quan jo me 'n anava al café vaig trobar als del según pís que també baixavan.

—Ja ho veu—me va dir ell—aném á cumplir ab los sagrats debers de pares de familia. Si vol riure y disfrutar de debó, baixi demá per allá á las nou. Veurá la cara que fa 'l nostre baylet davant dels objectes que li haurán dut los Reys.

—¿De qué anirá aquest any? ¿Llibres... estampas?

—¡Ca! No ho volen aixó: ¡cosas que se sentin, trastos que fassin ruidó! Pistoletas, guitarras, acordeóns, orgas, llansas...

A pesar del dengue, ls carrers estavan plens de gent. Las portaladas de las quincallerías no podían engolir la concurrencia que s' hi abocava, y no va haverhi bassar que pogués tancar avants de las dotze de la nit.

Los papás corrian de l' un cantó al altre concertant escopetas, examinant sabres, palpant pistolas y sospesant cuynas. Las ninas passavan de má en má: la ròssa que no xocava á aquests, agradava á aquells altres; lo casco que 'ls uns deixavan, los altres lo prenian, y 'l putxinell que un comprador no volia per quatre pessetas, un altre se 'l quedava per un duro...

A l' hora del desfile 'ls carrers presentavan un aspecte curiós. Aquí un senyor tirava d' un carret, allí una senyora arrossegava un caball, més enllá un' altra traginava un banch de fuster. Per sota de las capas treyan lo nas las llansas y las bayonetes, los wagóns del carril y las potas d' un burro... Hi havia individuos que materialment desapareixia sota un món de capsas, plumeros, cotxets, banderas y animals de goma elástica...

La nit va passar. Per més que 'ls nens vigilesin escoltant atentament lo remor que per forsa havían de fer las potas dels caballs dels tres Reys, ningú va sentir lo més petit soroll. B. es veritat que 'ls pobres nens se van adormir tots, á pesar dels seus propòsits de vigilancia.

Siga com vulga, quan lo sol va apareixer sobre l' horisont més ó menos rodejat de núvols, cap bordegás ni bordegassa va tenir mandra. Los uns ja estavan desperts: los altres van despertarse á la primera *llamada* de la mamá ó de la ninyera.

A la escala de casa semblava que hi hagués

caygut la grossa de Nadal. Desde 'l meu quarto sentia 'l xibarri.

—¡Ma noy!—deyan los nens de la botiga—¡quins timbals més grossos y bonichs!

—¡Reyna Santíssima! —xisclava 'l del primer pis—y qué bons homes son los Reys! ¡Miréu quín casco de garrero y quina llansa més llarga!

—¡Ay, mamá, ay, mamá!—exclamava 'l del segón, casi plorant d'alegría - ¡miri! ¡sab qu' en aquella carta 'ls havia demanat un acordeón? Pues un acordeón m' han dut... ¡Y qué lluhent y ben pintat! ¡Sembla una calaixera!

—¡Viva!—cridava 'l del tercer—¡ja m' han portat lo velocípedo que jo volia!.. Reparéu... un velocípedo y una trompeta, per anar tocant quan hi vaja á caball, perque no fassi mal á ningú...

Los papás y las mamás reyan davant de las cándidas exclamacions dels seus fills y disfrutavan més qu' ells ab la sorpresa que 'ls causavan los presents dels misteriosos Reys d' Orient.

No hi havia ningú que no estés alegre: los petits ab los regalos, los grans ab la satisfacció dels petits.

¡Quina diada!

Passat lo primer moment d' estupefacció, tota la quitxalla va prepararse pera fer us dels objectes que 'ls havian regalat.

Los de la botiga repicavan los timbals, llevant de tant en tant alguns crits que comp'etavan l'efecte.

Lo del primer pis va calarse 'l casco y empuyant la llansa, va comensar á passejarse amunt y avall del pis, marcant lo pas com los armats de las professons de la Senmana Santa.

Lo del segón apretava la manxa del acordeón ab todas las sèvas forsas, produhint un soroll paregut á un concert de gats rabiosos.

Lo del tercer muntava en lo velocípedo, corrent tota l' habitació de l' un cap á l' altre y tocant la trompeta per anyadidura...

Y 'ls papás reyan... reyan ab tota la boca, contemplant las plagacitats dels seus fills y l' animació que per tota la casa reynava.

Els d' aixó 'n diuen animació. Jo 'n dich escándol.

Desde aquell dia, desde aquella hermosa diada á casa no s' hi pot viure.

La quitxalla á tot hora está á punt. Desde que que 's llevan fins que se 'n van al llit se sent la mateixa serenata.

Cops de timbal á la botiga.

Soroll y crits del garrero del primer pis.

Marramáus del acordeón.

Corredissas y trompetadas del minyó del velocípedo.

Devegadas hi ha una pausa, un petit descans: es qu' esmorsan ó dinan.

Pero al cap de poch rato ja hi torném á ser.

¡Tram, tram, tram!..

¡Uno dos, uno dos, uno dos!..

¡Nyigo, nyigo, nyigo!..

¡Trrré, trrré, trrré!..

Y aixó ja fa cinch días que dura...

Verdaderament los Reys son una gran diada.

CRIATURADAS.

—Mira, nena, 'l teu papá: ganém á dirli si vé?

—No, perque va ab un senyor que sembla un gos perdigué.

Sino que de resultas d' aquesta gran diada, ara 'm veig obligat á mudarme de pis.

A. MARCH.

DE HONOR.

Jo per més que rumío no entench lo desafío. ¿No ventila l' honor de dos mortals, segóns lleys especials? Si l' acte se concerta á la pistola, y, per pó ó per tabo'a, los dos al ayre fan lo siu disparo, (perque apuntarse... es raro; y en tal cas, la metàfora no es mala si dich que l' honor va dins de la bala), ó bè jo estich confós, ó l' honor de tots dos queda, sí, ventilat; que 'l vent se' n dú l' honor que va ab lo plom. Més ¿no es segú que l' honor d' ells 'l vent, donchs, enduhen'se, després del desafío quedan sense?

J. BARBANY.

MODAS NOVAS.

Cada dia 'n surten d' originals y curiosas, pero aquesta d' ara m' ha fet més gracia que cap.

Me refereixo á la manera que avuy s' usa de redactar las esquelas mortuorias dels diaris.

Avants no més s' hi posava 'l nom; després *ha fallecido*, ab tantas admiracions com se creya convenient; luego venia alló de: *su desconsolada esposa, hijos...* y tota la recua de parents... Y parin de contar.

Ara aixó ha semblat poch. A continuació del *ha fallecido*, es moda posarhi aquesta advertencia: *después de haber recibido los santos sacramentos*.

Jo no sé qui ho vá inventar; pero la cosa ha caygut tant en gracia, que casi bé no hi ha difunt que no segueixi la moda. Lo mateix vá succehir llavors dels polissóns: en un moment se 'n ván posar totas las senyoras.

Las personas piadosas aproban la innovació y la defensen á la seva manera.

—D' aquest modo—diuhen ells—se posan en evidencia 'ls sentiments religiosos dels difunts y 's demostra que hi ha més gent bona de lo que sembla.

—Potser sí que tenen rahó vostés—contestan altres—pero ¿saben á qué pot donar lloch aquesta costúm? A que 'ls impíos fassin corre 'l rumor de que no més se moren los que *han recibido los santos sacramentos*.—

No faltan ánimas candorosas y pastorils, que creuhen que la nova moda serveix pera facilitar lo treball del benaventurat sant Pere.

—Perque d' aquest modo—diuhen ells—lo porter del cel, no més donant un vistasso al diari, sab los que pujan nets á la gloria y los que s' hi presentan ab alguna tara.—

A mí, francament, la cosa no 'm desagrada. Tot lo que siga aclarar las situacions y evitar malas inteligencias, mereixerá sempre la mèva aprobació.

N' hi han que troban supérfluo aixó de *después de haber recibido los santos sacramentos*: á mí al contrari, encare 'm sembla magre.

Per supuesto que ara estém en lo comensament de la moda y no 's pot ser exigent; pero ja veurán com de mica en mica las esquelas mortuorias serán lo qu' en rigor tenen de ser: la fulla de serveys del difunt.

Avuy no més hi posan aixó dels *sacramentos*; demá hi posarán quin metje l' ha visitat y quant li ha costat la malaltía. Després s' anirá una mica més enllá y en la esquila de difunts s' hi apuntará 'l capital que 'l cadávre ha deixat y com l' ha repartit.

Luego 's donará un pás més y s' explicarà en dita esquila las conquistas que 'l difunt havia fet, las costúms que havia tingut y altres detalls que podrán servir de datos pera la seva historia.

Un borrarxo s' hi farà posar, verbi gracia: *ha fallecido, después de haberse bebido tantos hectólitros de vino*.

Un jugador: *después de haber perdido tal ó cual cantidad*.

Un polítich: *después de haber pertenecido á todos los partidos*.

Y aixís pel istil.

D' aquest modo, si 'l difunt ja s' ho diu tot, s' evitará que 'ls vius ho hajan de dir.

Y no succehirá may lo que va succehir aquest dia, que llegint algú no sé ahont, en veu alta, una esquila mortuoria que contenia la nota de: *des-*

pués de haber recibido los santos sacramentos, un fulano que s' ho escoltava va exclamar tot mal humorat:

—*Si; ha fallecido después de haber recibido los sacramentos... pero sin haber pagado al sastre*.

MATÍAS BONAFÉ.

L' HÁBIT NO FA 'L MONJO.

Conech un Pau pendencier;
un Ventura desgraciat;
un Angel endimoniat
y molt de broma un Sever.
Un tal Benigne, usurer;
un Casto, qu' es pessa bona;
un Modest que sempre enrahona
y algú més que no dich ara;
que si l' hábit no fa 'l frare
tampoch fa 'l nom la persona.

P. TALLADAS.

GAYARRE.

La senmana passada ja teniam lo número en premsa, quan va arribar á Barcelona la fatal noticia de la mort del insigne tenor espanyol, que tan sentida ha sigut no sols á Espanya, sino en tot lo món, per ser la véu del egregi artista una de aquellas que sols de sigle en sigle n' apareix alguna.

Per aixó han pogut dir los diaris de Madrit que ni per la mort del rey havia demostrat lo públich un interés tan decidit com per la mort de 'n Gayarre.

Y es que l' aura popular l' acompanyava per tot arreu, no havent arribat per ell, encare, la hora de la decadencia.

Gayarre ha sucumbit en tot l' esplendor de la seva carrera, quan se veyá aplaudit y festejat per tot arréu, quan sas notas se cotisavan á preus elevadíssims; ha mort deixant una verdadera fortuna y quan encare li quedava temps de sobras pera ferse'n un' altra.

Fill del poble; pastor de cabras en la seva infancia; aprenent en una botiga de géneros poch després; més tart fadrí ferrer; un dia corista de un orfeón, ahont lo conegué 'l mestre Eslava, y successivament, alumno del Conservatori, corista de una companyia de sarsuela, sarsuelero ambulante, no vejé somriureli la fortuna fins que, segur del encant irresistible de la seva veu fenomenal, se presentá en alguns teatros de Italia, desde ahont passá á recorrer los principals d' Europa, y últimament los d' Espanya, com si no hagués volgut donarnos sino 'ls fruyts més assahonats de la seva carrera.

Aquí á Barcelona haviam tingut ocasió de admirarlo un sens fi de vegadas.

Per ell se renyiren rudas batallas en los corredors del Liceo... es á dir per ell y per en Massini. May la exacerbació filarmónica havia arribat tant per amunt.

¡Y qui ho havia de presumir! Gayarre sucumbeix poch temps després de correr per tota la premsa la noticia de que Massini ha perdut la véu.

La premsa va aquests días plena de anécdotas de las quals es protagonista lo gran tenor espanyol.

CAPRITXO.

Cada cosa tè 'l sèu dia,
cada mico tè una mona...
y per xó cada persona
tè la sèva fesomia.

Nos abstindrém de reproduhirlas, considerant que ni un sol dels nostres lectors deixarà de co-neixerlas, dat lo molt que ha preocupat á la opi-nió pública la desaparició de aquest home emi-nent, si notab'le com artista, extremadament sim-pátich com á persona.

Era senzill y franch, y lluny de amagar, com haurían fet molts altres, lo sèu origen humil, ell ne feya gala, tant que cultivava ab carinyo las amistats de la infancia y de aquella juventut, en que 'l pobre 's debatía ab la desgracia, ansiós de gloria y de fortuna.

Ha legat lo sèu cos á la vall del Roncal ahont havia nascut y que tots los anys visitava, sem-branhti 'l bè á mans plenas.

Y acaba de arrodonir la sèva figura ab lo de-

tall de haverse deixat un pobre enterro de tercera clase.

De fixo que 'l clero haurá tingut un gran disgust; pero aixó es lo que devía voler l' eminent artista: que 'ls pochs capelláns que haguessen de anar al s' u enterro, cantessin *ab sen-timent*.

N. N. N.

LLIBRES.

CANTS ÍNTIMS de APELES MES-TRES.—La musa del poeta artis-ta 's mostra inagotable. Després dels *Idilis*, las *Baladas*; després de las *Baladas*, los *Cants in-tims*. Tot aixó en menos de un any.

L' últim volúm val tant ó més que 'ls altres. Lo constitueixen un bon aplech de impresions directas, en las quals s' hi com-binan magistralment la obser-vació atenta de la naturalesa y 'l sentiment lírich del poeta, fu-sió felis, unió espléndida qu' engendra una poesia exquisida apenas igualada per cap altre poeta de la nostra terra.

L' autor dona l' obra sense pretensions, com á cróquis de ideas, com á suplement de lo que ab lo llapis no pot apuntar-se, com á fondos, detalls é im-pressions que li han servit d' element per idilis, poemas y ba-ladas. Y no obstant, no pot ful-lejarse 'l petit volúm, sense to-par á cada pas ab una joya, y de tal préu, qu' ellas solas, si al-tras no 'n contés, li valdrían lo títul de poeta eminentíssim.

Per la nostra part no trobém millor manera d' expressar la delectació que la lec'ura del llibre 'ns ha causat, que fent par-ticipar d' ella als nostres lectors. La critica 's resigna gustosa á abandonar los seus furs pera constituhirse en *cicerone* dels amants de la poesia, que devo-rarán aquest llibre preciós quan n' hajan paladejat algunas pe-

titas mostrás.

En la primera secció titulada *Marinas*, impreg-nada ab los perfums salabrosos de la mar, s' hi llegeixen inspiracions com las següents.

III.

En la silenciosa—calma de la mar
tot es llum y vida;
ni una fulla morta—que 'l vent fa rodar,
ni una flor marcida.
Quan una cerceta—tot volant, volant
se pert en l' altura.
sa companya arriba—tendrament xisclant
y tampoch s' atura.
Ni una sola onada—de son llarch camí
para afatigada,

ni un alé de brisa—que allunyá 'l matí
torna á la vesprada.

Y antes, ara y sempre—resonant potent
l' himne de la vida...

Ni una fulla morta—que arrossega 'l vent,
ni una flor marcida!

XI.

La nit es borrascosa
la mar brama furiosa
desota nostre péu;
en tant lo barco avansa
cruixint y capbussantse. .

Sols l' espatech de l' ona sona arréu.

De sobte dos onadas
alsantse agegantadas
s' abrassan ab ardor,
y al temps que un bès se donan
d' escuma se coronan
garlanda que llampega en la foscó.

Pero esclatant cada ona
davall de sa corona
s' enfonzan per may més;
¡ah, qui tingués m' aymada
la sort que tè l' onadal
¡besarnos y morir al primer bès!...

Desde la mar l' autor se traslada á sa benvol-
guda terra de Suissa, á la qual consagra tretze
composicions totas hermosas, admirables. ¡Quina
manera de sentir los encants de aquell país de las
montanyas y de las nèus perpétuas!

¿Volen respirar aquell ambient? Llegeixin l' *Al-
pestre XI*, que diu aixís:

Dalt de la Jungfrau,
vora del cel blau,
tindrás un palau
en cada nevera.

Quan de tart en tart,
y avivant l' esguart,
passará l' isart,
sortiré á cassera.

Tindrás un mirall
en lo blanch cristall
que montanya avall
exten la gelada;

y un concert gegant
formará ab ton cant
l' eco palpitant
de la fondalada.

Tindrás un tresor
d' *edelweiss* en flor;
las estrellas d' or
tindrás per llanternas ..

Vina á la Jungfrau,
vora del cel blau,
á gosar en pau
de las nèus eternas!

La tercera secció del llibre porta 'l títul de
Camps á través.

Inútil dir si cantarà bè, camps á través, lo can-
tor de la rosella y de la espiga, de la formiga y la
cigala, del papelló y de l' oruga.

Aquí va per mostra una preciosíssima balada:

Camps á través marxant ab ma companya
havém trobat en terra un papelló;
tenía un ala destrosada y erta,
s' agitava ab dolor.

L' hem agafat y ha alatejat ab ansia;
l' afany de llibertat, los raigs del sol
l' han revivat... Son ala mutilada
no ha pogut pendre vol.

—¡Inválit llastimós! Per totas armas
va darte alas de nèu lo Criador;
avuy que 't trobas desarmat y en terra
¿qué 't guardará en lo mon?

Tal volta abandonat de ta companya
que fibla olvidadissa novas flors
rebull en ton capet tot un poema
de llibertat y amor!—

Al mitj del camp, dintre un mural d' espigas
qu' enrotllavan gelosas una flor,
hem posat lo ferit en la corola
de una rosella en foch.

Aquí no 's mor' de fam, aquí no temis
que 'l rat-penat vinga á torbar ton son;
las flors no duran molt; pero sens alas
¡qué dura un papelló!

Brunzint aquella nit la mastralada
va batre 'ls camps ab remolí febrós;
¡pobre ferit!... Al sentdemá al tornarhi,
ni papelló, ni flor!

Segueix á continuació un cant dedicat á cada
un dels mesos del any, y están reunits tots dotze
baix lo títul de *Los mesos*.

Dóna una idea del mérit de aquesta secció, la
següent:

CANSÓ DE FEBRER.

L' esbojerrat cridar, las desinvoltas
é histéricas rialladas s' endú 'l vent,
s' acaba la galop... las Carnestoltas
ha mort lo sol ixent.

Ensa y enllá caretas rebregadas,
rams trepitjats, empollas degotant,
vestits revolts, despullas viroladas
y bocas badallant.

Sa embustera disfressa de alegría
l' aburriment en lormiscat s' ha tret;
lo cervell, embrutit, despert somia,
lo cor está contret.

Lo cel va clarejant... ¡Deixa, careta,
la enmotllada ganyota per l' any nou!
—En tant, al fons del bosch una violeta
poch á poch se desclou.

La darrera secció, batejada, ab lo títul d' *Esbar-
jos* es la més numerosa. Comprén més de qua-
ranta composicions, totas sentidas, alguna hu-
morística, y que per sa hermosa varietat nos
posan en un verdader compromís al tractar de
triarne una.

Aquí va la primera que 'ns surt al pas:

IV.

Avuy qu' es primavera,
avuy que floreix tot
¡poguéssim transformarnos
en dos escarbatóns
d' antenas bronzejadas
y elictres grana y ori!

Obrint las débils alas
pendríam vol tots dos,
y en la fragant corola
de un lliri, obert fa poch
podríam instalarnos
com dos casats de nou.

Per celebrar la boda
convidaríam sols
discretas marietas
y amables papellóns;
la dolsa mel del lliri
circularia á doll.

Entorn de nostra cambra
la brisa donant volts,
diria epitalamis
bèn saturats de olors...
y al apuntar la lluna
nos quedaríam sols.

Y 'l lliri 's tancaria;
y en tant nosaltres dos,
en brassós l' un del altre

L' ÚLTIM HOMENATJE (Dibuix de R. Miró.)

¡Adèu, cantor admirable,
 manantial de notas d' or!
 ¡Adèu, geni inimitable!
 De ta veu incomparable
 ja sols ne queda 'l recort.

Favorita

Miró 90

AIDA

LA ESQUELLA al malograt artista Gayarre.

y en un transport d' amor,
cauriam morts de ditxa,
al fons del lliri clos.

Aquestes citas, ab las quals creyém embellir lo present número del periódich, encare que no del tot suficients per donar una idea completa del valor de *Cants Intims*, la donan del sabor de un llibre tan preciós.

L' edició es espléndida y están totas las composicions adornadas ab dibuixos elegants deguts al mateix autor.

No será aquesta l' obra que menos fama donga al espléndit talent del poeta artista.

RATA SABIA.

Senmana estéril y migrada, com desde molts anys no se 'n registra un altra en los anals escénichs de Barcelona. Al terminarse, suman ja casi més los teatros tancats que 'ls oberts, y quants menos n' hi ha, menos gent hi acut. Veritat es que tothom, qui més, qui menos, la comedia la celebra á casa seva.

Desengányinse las empresas: ab lo *Dengue* no hi ha competencia possible.

Aixís es que la Tubau sembla que ha desistit de donar aquella tanda de 30 funcions que tenia projectadas. Lo *Teatro Principal* continuarà tancat.

¡Sórt que ja apenas quedan heréus de aquells *crusados*, que ab tant entussiasme haurian donat la vida en defensa de la gloria y l' esplendor del antich teatro! Ja aquest no serveix ni per quartel de inválits, per la senzilla rahó de que fins los inválits han anat desapareixent!.....

¿Y 'ls Liceistas? Tampoch poden gaudirse de la victoria. Tambè ells han plegat lo ram, en presencia del *Dengue*, gran enemich de las gargamellas privilegiadas.

Pero 'l gran teatro al menos, abir havia de tornarse á obrir, donantnos una bonica llissó de historia romana, per medi de un gran esplet de piruetas. ¡Siga més compassiva la malaltia reynant ab las bailarinas de lo que ho ha sigut ab los cantants, y l' empresa podrá rescabalar-se ab *Messalina* que, segóns diuhen, ha alcansat á Italia un éxit colossal!

Los estrenos de la senmana son los següents: A *Romea* s' ha estrenat una decoració final afegida al drama de Soler *Lo monjo negre*.

Los periódichs ne parlan bè, encare que temen alguns que aquest ausili, al pobre monjo negre li haja vingut una mica massa tart.

Está en ensaig un altre monjo: lo drama tràgich *Rey y monjo* de Guimerá.

Ja veurán com ab tants *monjos* aquell teatro aviat semblará una *clausura*.

A *Novedats* s' ha posat un drama de acció interessant y escenas bè trassadas, titulat *El libro de la herrerta*. Lo públich va aplaudir las situacions culminants de l' obra y als actors que van pendre part en son desempenyo, especialment á la Sra. Mena y al Sr. Tutau, que va interpretar ab molt acert un paper de idiota.

Al *Teatro de Catalunya*, per altra nom *Eldorado*, se ha estrenat una producció á la moda del

día, titulada *El Milano*, lletra d' Estremera y música de Brull. Es un *milano* inofensiu, que ni recitant, ni cantant, ha lograt fer presa.

Y arribém ja al últim de la feyna.

En lo *Nou Retiro* s' han representat dos cosas, l' una titulada *El Dengue*, qu' es alló de sempre: uns dispesers que no poden pagar á la patrona y surten ab l' excusa de que han agafat lo *dengue*, y l' altra, titulada *El Destripador*, que á no ser lo Sr. Larra, que tè guanyada la voluntat del públich, allá mateix l' *estripan* sense misericordia.

Y ab aquestes dugas obras s' ha despedit la companyia, en busca sens dupte d' ayres més sanitosos que 'ls que aquí 's respiran.

Teatros que plegan.

Ademès del *Nou Retiro*, que pot bè dir que ha mort de un atach de *dengue*, 'l de *Calvo y Vico* que ha deixat transcórrer lá senmana sense dirnos: «Aquesta casa es de vostés.»

Y finalment lo del *Tivoli*, cansat ja de tanta *sarsuela*.

¡Ah! Y 'm descuidava del *Circo Equestre*.

Tambè aquest tancarà aviat las sévas portas, com de costum cada any per aquest temps; pero avants nos ha fet riure ab una parodia dels *Buffalo Bill's*, á cárrech de tots los clowns de la companyia y dels principals artistas.

Alguns indios auténtichs ocupavan assientos entre 'l públich, y calculin si aniria bè la cosa, que hasta ells hi reyan.

N. N. N.

Á MAS BOTINAS.

Al mirarvos tan rialleras,
puig que rihéu per tots cantóns,
ab uns forats com troneras
y fent mos dits de canóns;
al pensar ab los servicis
que ab tant de temps m' heu prestat
y ab los danys y perjudicis
que sovint m' héu estolviat;
al mirarvos tan peladas
de la punta y dels costats,

L' home que 'ns porta 'ls llibres.

VIDA ALEGRE.

ab las solas foradadas
y 'ls talóns tots esmolats;
sense forma, sense orelles,
sense gomassas, sens color,
sento mullar's mas parpellas
perque 'm mata lo dolor.

Puig ab set anys vos abona
no havé'm deixat un moment,
y héu estat de ma persona
lo més sólit fonament.

Per tot m' héu fet companyia,
amigas mèvas del cor,
héu gosat ab ma alegría
y héu patit ab món dolor.

M' héu dut á ca la xicota
y al enterro del amich,
m' héu mirat en bancarrota,
y fort, poderós y rich.

Dels contraris, ab sabiesa
m' héu lliurat en ocasións,
dant mostrassas de lleugeresa
y de no escoltar rahóns.

Altras voltas, atrevidas
m' héu defensat sens igual,
clavant las puntas guarnidas
en cert puesto del rival.

¡Qué depressa que 'm portavau
quan era jorn de cobrar;
y qu' apoch apoch anavau
quan havia de pagar!...

De vida activa la mostra
déu ab signes evidents:
s' han conjurat contra vostra
los mateixos elements.

La terra vos ha gastat,
l' humitat vos ha florit,
lo sol fort vos ha tallat
y l' aygua vos ha pudrit.

Vos han donat las rajolas
res de nou y tot de sets...
no 'us puch posar mitjas solas
perque 'm faltan deu ralets.

De la vida en la batalla
per fi vensudas finiú;
sou una digna mortalla
dels panallóns que cubriú.

Sens calés, y ab aquest ayre.
tinch gana, 'm moro de fret,
y os haig de vendre á un drapayre,
per poguer comprá un llonguet.

¡Perdonéu! Ma gana impia
fa que vos tracti ara així;
fins jo mateix me vendria,
trobant qui 'm comprés á mí.

¡Adeu, sabatas sagradas!
lo fat vol que 'ns separém...
siguéu sempre ben tractadas:
¡hasta al cel, si no 'ns veyém!

VÍCTOR RAHOLA

La malaltia del trancasso, desde que va ploure
ha amaynat considerablent.

Ja casi ningú l' agafa, encare que molts dels
que la tenian la guardan en una forma més ó
menos benigna.

Pero gran cosa es que no porti la bravesa de

Corran mon, se diverteixen,
tenen glorias y fracassos,
passan lo temps tocant cosas...
y viuhén d' alló més grassos.

un principi, quan sense consideració se ficava
per totas las casas y aplanava á garrotadas á
tots los vehíns de las mateixas.

Ja ho deya un católich fervent:—Desengán-
yínse, 'l remey 'ns ha de venir del Cel.

Y en efecte: del Cel ha caygut la pluja que ha
inutilisat al Sr. Dengue.

Hasta 'm sembla que 'l tal Dengue s' hi feya á
cops de parayguas, y naturalment, aixís que ha
vist que plovia, l' ha hagut d' estendre per res-
guardarse, y se li han acabat las ganas de fé 'l
ximple.

Aquesta, al menos, es una teoria com qualse-
vol altra, que someto á la deliberació dels homes
de ciencia, los quals en l' estudi de tan extranya
malaltia, fins ara hi han anat poch menos que
venuts.

La proba la tenen en lo célebre M. Pasteur, á
qui déu la ciencia médica y biológica tants poten-
tosos descubriments.

M. Pasteur també va agafarlo; y no sols ell sino
ademés tots los facultatius del seu Laboratori. Y

UN METJE.

¿Es metje? ¡Naturalment!
¡per forsa ha d' estar content!

al anarli á preguntar la seva opinió sobre tan estrambótica malaltia, demanantli indiqués si ell creya qu' era efecte de algun microbi, va respondre:

—Veurán senyors, me sento molt malalt, y en aquestas circumstancias no estich per microbis ni per res.

Ja veuhen, quan ni l mateix M. Pasteur, tenint lo Dengue dintre del individu, sab lo que li passa, si estarém autorisats los profáns per inventar teorías com la del parayguas que acabo d' exposarlos.

Una de las circunstancias acompañatorias del Dengue es un extraordinari augment en lo preu de las sustancias alimenticias, en especial la carn y la gallina.

Diuhen las personas coneixedoras dels preus del mercat que no hi ha cap motiu que justifiqui aquests préus extraordinaris.

Pero diuhen los revenedors:

—Mal de molts, consol de carnicers y gallinayres.

Lo més extrany es que l' augment de preu de las sustancias alimenticias coincideixi ab la sortida de una gran part dels arrossaires del Ajuntament.

Expressava la mèva extranyesa á un Beco, y aquest me va fer observar lo següent:

—Tant se val. ¿No véu que mentres los uns se'n van, hi entran los altres? Y además tinga en compte una cosa: los que surten son los tips y 'ls que hi entran los dejúns.

L' arcalde nou ha disposat que la banda municipal que 'ls diumenjes al dematí tocava en lo Parch, fassa un parell d' horas de música al péu de la estatua de Colón.

Aplaudeixo la resolució del arcalde.

Lo Parch en aquest temps es una fábrica permanent de costipats, de dolors reumátichs y de pulmonías; mentres que 'l Passeig de Colón, més sech, més sá y més assoleyat, no ofereix semblants perills.

La música que 's toqui en lo Passeig estaré sempre en clau de Sol.

Mentres no estiga núvol.

Sembla que s' ha hagut de donar una rambatja als serenos que ab l' excusa del Dengue no sortian á cantar l' hora.

Y en cambi de días se passejavan com uns senyors marquesos, disfrutant las propinas de Nadal.

Es lo que 'm deya en Gori, sereno del mèu barri:

—Ja veurá, senyoret, ab aquestas marfugas, la gent que vivim de cantar, estém molt exposats... ¡Miri 'l pobre Gayarrel!

Llegeixo en un periódich local y no puch menos d' escruirme:

«Se diu que molt en bréu se donará un ball en casa de un dels prohóms del partit tradicionalista de aquesta ciutat, en obsequi de un personatge próxim á arribar á Barcelona, y al objecte de correspondre á las atencions que 'l segón va dispensar al primer, en ocasió del casament de D.ª Blanca, la filla del Pretendent.»

Enterat; y passi al *Diario de Catalunya*, per que se serveixi comentarho en la forma qu' estimi més convenient.

Jo sols diré una cosa:

Si fins los carcundas se dedican á la ballaruga, aviat los heretjes y flac-masons no tindrem més remey que dedicarnos á las novenas y á las parts de rosari.

¡FORA DENGUE!

¡Ja ha plogut! Lo qual vol dir, segons la ciencia assegura, que dintre de molt poch temps se 'n anirá la malura.

Per gent felís los estudiants.

Estavan celebrant las vacaciones de Nadal, ab aquella alegría y aquella satisfacció propias de la juventut, quan ab motiu del Dengue se 'ls prorroga uns quants dias més l' obertura de curs.

Ja 'm figuro lo que succehirá en la classe corresponent de la Facultad de Medicina, lo dia dels exámens, si á algún estudiant li preguntan quinas son las principals conseqüencias que produheix la malaltía del Dengue.

L' estudiant respondrá:

—La primera y principal y per nosaltres la més atendida, es la suspensió de las aulas.

Lo Sr. Maciá y Bonaplata, á las vuit del matí, tot lo més tart á las nou, s' instala en lo seu despaig de l' arcaldía.

Aquesta costum ha produhit molt mal efecte entre molts empleats de las oficinas, poch matins, per tenir més amor als llensols que als expedients.

Crech que 'l Sr. Maciá fa una gran cosa, levantse dematí. O á lo menos, ja ho diuhen los castelláns: «Al que madruga Dios le ayuda.»

Viatje de un llamp.

Va caure l' altre dia en lo para-llamps de la iglesia nova de Santa Madrona. Figúrinse lo que hauría succehit si 'ls capelláns refiantse de las oracions á Sant March, Santa Creu y Santa Bárbara, prescindixen de colocar l' aparsto que ha immortalisat á Franklin en la cima de la nova iglesia.

Y ara veurán lo que va passar.

Lo fil conductor del para-llamps comunica ab un dels fils del timbre eléctric de la casa rectoral y per allá va anarse 'n lo llamp arribant fins á fer una visita al Sr Rector, qu' en aquells moments se trobava en companyia de un escolanet.

Lo llamp, que tals mostrás de bona educació acabava de donar, va despedirse sense produhir la més mínima desgracia personal.

Més val aixís.

Pescat al vol mentres los regidors sortían de la Casa-Gran, lo dia de la elecció del arcalde nou:

—Y donchs, ¿cóm s' explica que l' haguéu votat?

—Veurás, noy... van comensar á dir qu' ell era propietari de Miramar... y la boca se 'ns va fer aygua desseguida.

—Es veritat, D. Félix es propietari del local, pero 'l restaurant corra á càrrech del Sr. Xicola... y sempre que volguéu fer un ápat vos hauréu d' entendre ab aquest senyor.

Lo regidor ab molta tristesa:

—¡Massa que ho veig!... Pero en fi, ara ja está fet.

S' ha mort un dels individuos de la companyia dels Buffalo Bill's.

A pesar de qu' era indio, seguint los Buffalo Bill's la costum que tenen de adaptarse al modo de ser dels paissos ahont se troban, volían que 'l difunt sigüés enterrat segóns las prácticas católicas, ja qu' en país católich havia mort.

No va ser possible satisfacer los desitjos d' aquells salvatjes.

Perque las autoritats católicas son massa civilizadas per accedirhi

Calcu in vostés mateixos la saragata que s' hauría armat entre 'ls morts del cementiri cató-

COVANT LA GRIPIA.

Ahir va agafá 'l trancasso; pero ell, que sab qu' es aixó, va á casa, 's fica al llit, sua... y ¡au! demá ja estará bó.

lich, al veure que se 'ls donava gat per llebra... es á dir indio per católich.

Tot estava preparat per celebrar dignament com cada any la festa de Sant Ramón de Penyafort, patró dels advocats del ilustre colegi de Barcelona.

Perque no sé si saben que l' ilustre Colegi de Advocats de Barcelona, al igual que 'l gremi de carreters y de cotxeros, lo de fusters y 'l de mestres de casa, te ja fa dos ó tres anys un patró en la cohort celestial, y aquest patró que obliga igualment als advocats que creuhen, y als que no creuhen, als fanátichs y als indiferents, aquest patró es Sant Ramón de Penyafort.

Donchs, com deya, tot estava preparat per celebrar dignament la festa de Sant Ramón, quan á última hora van trobarse sense predicador, per haver agafat lo dengue Mossén Carrerach, encarregat del sermó.

Y va ferse la festa religiosa á palo sech.

O com si diguessim: va celebrarse la vista, sense informe.

Diálech.

—Veig que tots los periódichs par'an aquests dias del *Spiritu gentil*.

—Naturalment, com que s' ha mort en Gayarre.

—¿Y lo *Spiritu gentil* també s' ha mort?

—Sí, noy... Mort lo célebre tenor, ja no hi haurá ningú al món que torni á cantar-lo, tal com ell lo cantava.

¡Qué felissos los habitants de París!

Als dos mesos de tancada l' Exposició ja saben quinas han sigut los resultats económichs de la mateixa. Uns nou milions de franchs de benefici.

Aquí ja van treize mesos que D. Francisco va pronunciar aquellas célebres paraulas: «Gloria á Déu en las alturas y pau entre 'ls homes de bona voluntat»

Y per més bóna vo'untat que hajan tingut los

acreedors, la pau ab ells fins ara no s' ha fet pas.

Y molt menos encare ab lo públich de Barcelona.

Los comptes encare no están llestos.

Sols mitj d' esquitllentas se va poder averiguar aquest día que 'l total de lo gastat per l' Ajuntament sense la intervenció de la Junta directiva de la Exposició Universal presenta un déficit de 8.300,000 pessetas.

Si la salsa 'ns ha costat més de vuit milions de pessetas, calculin desd' ara lo que 'ns haurá costat lo gall.

Lo Sr. Gobernador, guiat sens dupte per un bon zel, pero qu' en aquest cas resulta intempestiu, ha ordenat que 'ls cafés, restaurants, ceriverías y altres establiments análechs tanquin las sèvas portas á las duas de la matinada.

Ab permís, Sr. de Antúnez.

Jo tinch entés que 'ls establiments públichs y particulars, desde 'l moment que 'ls sèus duenyos pagan ab puntualitat la contribució que se 'ls exigeix, tenen dret á fer negoci fins á l' hora que tingan per convenient mentres de la sèva feyna no 'n resulti la perturbació del ordre, ni disgustos de certa classe, completament desconeguts en una població tant morigerada com la de Barcelona.

Ara suposis, vostè, Sr. Gobernador, quel 'l govern dictés una ordre paternal, com sembla la sèva, ordenant als governadors de provincia que á las dotze de la nit en punt se fiquessin al llit, per poderse llevar l' endemà á las vuit, y atendre desde tal hora las necessitats del despaig.

UNA.

No treballa, viu soleta,
vesteix ab garbo, 's diu Sol,
va á passejar sempre sola...
y es amiga del qui vol.

¿Qué diría, vosté, Sr. de Antúnez, que segons contan, no se 'n va á la nona fins á las tantas de la matinada, y no 's lleva fins després de mitj día?

¿No es veritat que dirigintse al ministre de la la Governació li contestaría:—Ja veurá crech que per rebre ordres de aquesta classe, ja soch una mica massa gran?

Douchs lo mateix li poden respondre los amos dels cafés.

Per lo tant créguim á mí: deixi las cosas com están, y que cada hù s' arregli com vulga.

En un país escencialment monárquich, van fer marquès á un individuo, que cap mérit havia contret per obtenir una distinció tan senyalada.

Un día li preguntavan:

—Pero ¿quín servey has prestat al país porque hajan hagut de donarte un títul de noblesa?

—Sino al país, vaig prestarlo al rey—va respondre 'l flamant marquès ab molta prossopopeya.

—Figurat que un día 'l rey estava molt costipat y s' havia descuidat lo mocador á casa sèva.... Donchs bè, jo vaig deixarli 'l m(u).

Un autor dramátich qu' escriu obras molt mitjanas, sempre que las posa en escena alcanza triunfos colossals. No hi ha cap més autor que sigui més aplaudit, ni cridat més vegadas á las taulas, entre aclamacions extrepitosas.

—¡Efecte dels alabarderos!...— diu més de un envejós.

Pero un qu' está al corrent del secret de la cosa, diu:

—Es un error Los que tant l' aplaudeixen ho fan expontáneament: sen los sèus *inglesos*.

—¿Los sèus *acreedors*?

—Los mateixos. Es lo qu' ells diuen: «Si l' obra 's representa moltes vegadas, l' autor cobrarà molts drets y aixís serà fácil que 'ns pagui alguna cosa á compte.

Entre dos casadas de poch:

—Lo mèu marit m' estima molt.

—Tambè 'l mèu.

—Y puch enorgullirme de que tè en mí una confiansa *cega*.

—Lo mèu no arriba á tant. Tota la que 'm demostra, no passa de una confiansa bastant curta de vista.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA-CANTABLE.—*Ser-vi-da.*
2. ID. 2.ª—*Vi-u-do.*
3. ANAGRAMA.—*Carme-Crema.*
4. MUDANSA.—*Pep-Pap-Pop.*
5. TRENCA CLOSCAS.—*La creu de la masia.*
6. TERS DE SÍLABAS.—
JE RO NI
RO MA NI
NI NI CHE
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Figueras.*
8. GEROGLÍFICH.—*Un institut tè aulas.*

LOPEZ — editor.

RAMBLA 1/2 = 20.

!!Obra nova!!

NIOBE

NOVELA CATALANA

Escrita pèl reputat autor **J. PIN Y SOLER**

Un tomo en 8.º ab mes de 400 planas.

PESETAS 4.

Frederich Soler
NITS DE LLUNA
ilustradas per
J. LLUIS PELLICER
Un tomo en 8.º
Ptas. 2.

C. GUMÀ
LA PRIMERA NIT
(IMPRESSIONS D' UN NUVI)
ilustrada per **M. MOLINÉ**
Preu: 2 rals.

José M.ª Bartrina
ALGO
ilustrado por
J. Luis Pellicer
Ptas. 3.

FREDERICH SOLER (Serafi Pitarra)

CUENTOS DE LA VORA DEL FOCH
MAGNÍFICA ILUSTRACIÓ
deguda al reputat dibuixant **M. MOLINÉ**
Preu 2 pessetas.

CUENTOS DEL AVI
ilustrats pèl celebrat artista
M. MOLINÉ
Preu 2 pessetas.

E. García Aleman
HÉRCULES
NOVELA ORIGINAL
Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

Pierre Loti
JAPONERÍAS DE OTOÑO
Un tomo en 8.º
Ptas. 2'50.

PAUL DE KOCK

La mujer, el marido y el amante
Un tomo en 8.º con cubierta al cromo. Ptas. 1.

EL AMIGO PIFFARD
Un tomo en 8.º con cubierta al cromo, Ptas. 1.

CUBA Y SUS JUEGES

por **RAIMUNDO CABRERA**
Precio 4 pesetas.
OBRA INTERESANTÍSIMA.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. Ne responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

Trenca Caps.

XARADAS.

I.

Es d'hermosura un primor,
es de flors molt rica toya;
ab franquesa, es una noya
á qui estimo ab tot lo cor.

Hu tal gracia en lo mirar
y al caminar tanta sal,
que .. vaja 'ls ho dich formal
lo qu' es á mí 'm fa encantar

Un defecte se li nota
y á fé qu' á mí no m' agrada:
dos-tres cada mitj diada
y á més d' aixó es molt devota.

Si ella aquest vici deixava
y jo á n' ella li agradés
creume, lector, dintre un mes
de segur que m' hi casava.

Puig ningú podrà negá'
(si 'm puch casar ab tal noya)
qu' es la *Total* una joya
d' aquest hermós Ampurdá.

AMADEO.

II.

Tot aguantant la *Total*
me deya la Rosalía
que *dos-versa* coneixía
una dona original.

—Y ho creurás ben bè qu' ho era,
me deya, pues sè segú
qu' en compte de menjar *hu*
menjava *prima-tercera*.

ACENTÍGRAFO.

La senyora de 'n Molíns
qu' es un cap sense cervell
tancant distreta 'l cancell
va deixar la clau á dins:
y ni ella ni 'ls sèus vehíns
van tenir *total* d' obrir
fins que al últim va venir
un intel·ligent *total*
que donantli sols un ral
del apuro 'ls féu sortir.

J. ALAMALIV.

MUDANSA.

M' entussiasma lo remor
que fa la *tot* de la nau
ab besarla casi ab por
l' oreig d' un jorn de cel blau.

M' entussiasmo al contemplar
l' aucell que *total* cantant
y que sense descansar
camps y boscos va crusant

M' entussiasma lo sentí'
la campana de la *Tot*
lo diumenje al dematí
quan la toca algún xicot.

Pero m' agrada molt més
contemplarme llarga estona
la cara que fa un *marqués*
emprobantse la corona.

J. M' BERNIS.

TRENCA-CLOSCAS

ANA BROCA Y PADRÉ.

OLOT.

Formar en aquestes lletres, lo nom d' un aplaudit es-
pectacle castellá.

IGNOCENT P. SEBASTIÁ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Un instrument.
3 1 2 6 1 5 4.—Nom d' home.
1 2 8 1 2 6.—Un moble.
8 1 2 6 1.—Nom de dona.
3 4 5 1.—Una bestia.
2 4 8.—Un licor.
4 2.—Un mineral.
7.—Una vocal.
8 6.—Nota musical.
5 6 7.—Lo que fan 'ls aucells.
2 4 8 1.—Una població.
2 1 8 4 5.—Nom d' home.
8 1 2 6 5 4.—Lo que no falta als barcos.
3 6 2 1 8 1 2.—Lo que hi ha á Montjuich.
8 1 2 6 1 5 1 4.—Nom de un Marqués.

B. TORRES.

CONVERSA.

Dos amichs, al trobarse á la Rambla, entaulan lo se-
güent diálech:

- Ay Martí, 'm trobo ab uns grans apuros.
—¿A qué vé aquest desespero?
—La gent s' empenya en dir que 'm caso y es mentida.
—¿Y ab qui 't casan?
—Ab aquella.
—Pero qui es aquella.
—Tots dos ho havém dit.

EUDALT SALA.

GEROGLÍFICH.

VII I VII

T V

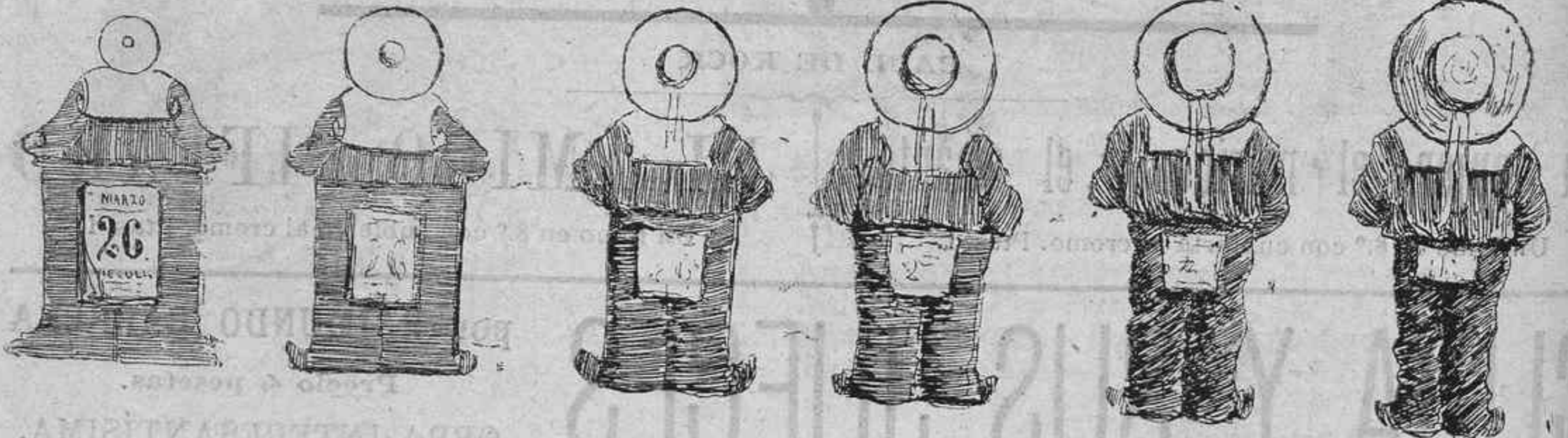
Z E

S. UST.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23

TRANSFORMACIÓ.

Primé sembla un calendari,
després se torna un pilá
y després... ja ni cal dirho:
—¿Hi ha algú que 's vulga embarcá?

Diró